

4. Про джерела фінансування дорожнього господарства України: Закон України від 18.09.1991 № 1562-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1562-12#top>.

5. Про заходи щодо збереження автомобільних доріг загального користування: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2007 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/879-2007-%D0%BF#n22>.

Гладчук Дмитро Іванович,
ад'юнкт Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ЯК ЕЛЕМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

XX століття породжує ще одну проблему, розв'язання якої пов'язане з дослідженням та оцінкою місця й ролі юриста в соціальному житті: йдеться про професіоналізм як про специфічний суспільний статус представників певної професії, так званий професійний статус. Професійний портрет характерний для багатьох професій у вигляді багатогранності та неповторності особистостей людей, імена яких є візитною карткою професії: лікар – Гіппократ, композитор – В.А. Моцарт, мореплавець – Х. Колумб, скульптор – Фідій, юрист – А.Ф. Коні. Усі вони є уособленням своєї професії, ідеалом та зразком вірного їй служіння. Традиційно в європейській культурі професіонали займають привілейоване становище, оскільки вони виконують роботу, яка вважається особливо цінною – зокрема, через обсяг попередньої підготовки і практичного досвіду, які необхідні для набуття знань і майстерності, що очікує суспільство [1, с. 103].

Усі ці очікування суспільства можна, на наш погляд, екстраполювати на поліцейського, у зв'язку з чим виникає необхідність дослідження саме професійних аспектів поліцейської діяльності, з'ясування такого критерію як «професіоналізм».

Для більш ґрунтовного дослідження питання, пов'язаного із професіоналізмом в діяльності поліцейського, слід проаналізувати тлумачення поняття «професіоналізму».

Так, наприклад, вчені по-різному визначають у своїх наукових працях «професіоналізм», зокрема, як:

1) ознака належної відповідності людини вимогам діяльності, виробництва;

2) певна системна організація свідомості, психіки людини;

3) спосіб життя людини, її життєва потреба;

4) рівень максимального використання службових засобів, а також власних здібностей тощо;

5) системне утворення, що визначається наявністю конкретних особистісних якостей та наявності в нього ряду структурних елементів [1, с. 104].

Носієм професіоналізму в поліцейській діяльності є працівник поліції, покликанням якого є реалізація суспільно-корисної функції. Вважаємо, що професіоналізм в діяльності поліцейського є складним, багатоаспектним явищем.

Наша позиція підтверджується думками багатьох вчених, які досліджували питання, пов'язані із професійністю юриста взагалі, його професійним портретом тощо. Серед них варто відзначити С. Алексєєва, Ж. Алексєєву, В. Лапшова, А. Рикена, В. Яковлева та ін.

Аналіз наукових праць зазначених учених дозволив нам виокремити елементи структури «професіоналізму» в діяльності поліцейського:

1) духовна та інтелектуальна розвинутість – такій особистості притаманні моральні риси, які відображають її ставлення до інших людей: безкорисливість, вірність, жертвовність, демократизм, толерантність, емоційна стійкість, такт тощо;

2) раціональність – здатність з-поміж наданих повноважень обирати найбільш дієві та ефективні, гуманні засоби та заходи для реалізації визначених завдань;

3) правова культура – знання, вміння, навички у сфері правових відносин, зокрема правозахисної та правоохоронної діяльності; навички дослідження фактів, віднаходження і трактування нормативних актів, складання юридичних документів, усних виступів з юридичних питань та ін.[2, с. 152];

4) особливе почуття обов'язку – присвячене служінню народу України та державі, пріоритет службових інтересів перед особистими;

5) професійні цінності – об'єктивність, порядність, чесність, гуманізм, професійна майстерність тощо;

6) комунікативність – здатність швидко та ефективно налагоджувати контакти з оточуючими, колегами, учасниками суспільних відносин (адміністративного, кримінального судочинства), наявність організаторських здібностей;

7) психологічна налаштованість – стресостійкість, можливість протистояти складним соціальним викликам, емоційна стійкість та врівноваженість;

8) система професійної підготовки – постійне вдосконалення форм і методів протидії злочинності, розвиток інтелектуальних та професійних навичок тощо.

Ми не претендуємо на вичерпність перелічених елементів структури «професіоналізму» в діяльності поліцейського. У своїх наукових працях вчені виділяють ще ряд важливих елементів, зокрема:

– використання службових засобів, особисті здібності, досвід (сприяє створенню запасу різноманітних прийомів рішення завдань, які постають перед юристом, досвід роботи в певній галузі на певній посаді), творче ставлення до виконання службових обов'язків, розумність (Ж. Алексєєва);

– особлива кваліфікація; висока ділова комунікація, яка ґрунтується на науковій освіті; особливий професійний етнос, в основі

якого лежить неекономічна орієнтація на цінності, які притаманні всьому суспільству; непартійна, ділова професійна праця (А. Рикен);

– висока загальна культура, високий і при цьому «спеціалізований» моральний рівень – підкорення діяльності юриста низці етичних норм, таких, як чесність, почуття поваги до інших, увага до людей тощо; розвинуте юридичне мислення; глибокі знання законодавства і практики його застосування; навички науково-дослідницької роботи; якості громадського діяча, зокрема навички публічних виступів (С. Алексєєв та В. Яковлев);

– професійно значимі прийоми і навички; ставлення до професії, знання тощо (В. Лапшов).

Однак, вважаємо, що вони є похідними від визначених нами елементів структури «професіоналізму» і в цілому не впливають на загальне розуміння визначеного поняття.

Таким чином, визначивши сутність та елементи професіоналізму поліцейського як представника державного органу, державної влади, ми можемо стверджувати, що додержання зазначених пріоритетів у професійній діяльності дозволяє сформувати нульову залежність до будь-яких корупційних проявів, а також принциповість та рішучість у прийнятті рішень.

Список використаних джерел

1. Алексєєва Ж.М. Образ юриста в сучасній європейській культурі: дис. ... канд. юрид. наук за спеціальністю 12.00.12 – філософія права. Київ, 2008. 175 с.

2. Почтовий М.М. Правові засади правової політики держави: дис. ... канд. юрид. наук за спеціальністю 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень. Київ, 2012. 244 с.

Гурбанова Наргіз Насраддін кизи,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
юридичного факультету Харківського
національного університету імені
В. Н. Каразіна
Науковий керівник: доцент кафедри
кримінально-правових дисциплін
юридичного факультету Харківського
національного університету
імені В. Н. Каразіна, доктор юридичних
наук, доцент *Слінько Д. С.*

РОЛЬ ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ПРОТИДІІ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Корупція є нагальною проблемою кожної держави, Україна не є виключенням. Рівень тіньової економіки досягає 45 відсотків, що приносить величезні збитки державі та громадянам. Головними детермінантами корупції є: недостатній рівень культурного та